

TEZĂ CU SUBIECT UNIC PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020 – semestrul I

Limba și literatura română

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*N-am să pot în viață să mai uit vreodată
Noaptea ceea clară, munții depărtați,
Luna grijulie ședea aplecată
Și stropea cu raze pomii-nsetoșați.*

*Nu știu nici acuma cine peste toate
Arunca luceferi, luminând în hău
Și nici dacă părul ce-ți cădea pe spate
Era părul lunii sau era al tău.*

*Cineva de taină și avut pesemne,
Văruise drumul lung și prăfuit,
Și vărsase-n ape, chipul să-și însemne,
Mii și mii de stele și argint topit.*

*Nu-ncerca o frunză vorba să și-o spună.
Muntele, cu vârful-ncăruntit de ger,
Se vedea departe, aurit de lună,
Cum ținea în creștet bolțile de cer.*

Virgil Carianopol, *Noaptea lângă Ceahlău*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate:
pesemne, -ncăruntit. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei în secvența: *chipul să-și însemne.* **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvența: *Cineva de taină și avut pesemne, / Văruise drumul lung și prăfuit.* **4 puncte**
4. Transcrie, din ultima strofă, un cuvânt care conține hiat și un cuvânt care conține diftong. **4 puncte**
5. Numește rima poeziei și măsura primelor două versuri. **4 puncte**
6. Transcrie două figuri de stil diferite din textul dat, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul liric a poeziei *Noaptea lângă Ceahlău* de Virgil Carianopol. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Situați la intersecția căilor rutiere de legătură dintre trei provincii istorice românești, Moldova, Bucovina și Transilvania, Munții Ceahlău se evidențiază prin izolarea lor în cadrul munților înconjurători, printr-o alcătuire geologică variată și prin diversitatea covorului vegetal. Prin caracterele sale fizico-geografice și prin individualitatea sa în cadrul mediului, Ceahlăul este

cea mai interesantă zonă montană din partea centrală a Carpaților Răsăriteni. Marele lac de acumulare Izvorul Muntelui, care îmbrățișează poalele Ceahlăului la nord și răsărit, ca și tânăra stațiune turistică Durău, aflată în dezvoltare continuă, nu fac decât să întregască faima turistică a masivului.

Drumeții îndrăgostiți de frumusețile naturii, poezii și prozatorii, oamenii de știință au fost atrași în mod deosebit de Munții Ceahlău, față de ceilalți munți ai Moldovei.[...]

Natura, acest meșter care a modelat cu deosebită măiestrie chipul multor stânci din munții noștri, s-a întrecut pe sine și a creat în Ceahlău plăsmuiți fantastice care au căpătat, din gura localnicilor și a turistilor, denumiri cele mai expresive: Căciula Dorobanțului, Piatra Lăcrămată, Santinela, Pavilionul, Clăia lui Miron, Stogul lui Albu, Stânca Dochiei, Faraonul, Coloana Dorică ș.a. Pe seama lor localnicii au născocit o sumedenie de legende, unele dintre ele având la bază fapte reale. Drumeții găsesc în acești munți tot ceea ce natura poate oferi îndrăgostiților ei.[...] Ceahlăul este accesibil în orice perioadă a anului, dar este mereu altul în funcție de anotimp.

Trebuie reținut faptul că în lunile de iarnă, când la poalele masivului, în văi și depresiuni, timpul este rece și umed, deseori în zona înaltă, alpină, putem beneficia de temperaturi mai ridicate și de un cer senin, complet descoperit. Deci, o vreme nefavorabilă la poalele muntelui nu trebuie să sperie pe un adevărat drumeț. Și trebuie reținut că în Ceahlău fenomenul acesta este specific! De multe ori, vara sau toamna, o ascensiune pe Masivul Ceahlău pornită pe vreme nu tocmai favorabilă, plafonul de nori coborât inducând în eroare, se poate încheia, cu o minunată ieșire în plin soare. Iar răsăritul și apusul soarelui văzute de pe Ceahlău, care domină zarea de jur-împrejur, sunt de o măreție neasemuită, după cum adevărat este că cel mai albastru cer se poate privi numai de pe Ceahlău.

Mihai Gabriel Albota, **Munții Ceahlău**, din colecția **Monografii montane**

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - un fenomen specific munților Ceahlău;
 - două obiective turistice care asigură celebritatea zonei. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul lucrării din care este extras textul de mai sus. **4 puncte**
- Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Drumeții găsesc în acești munți tot ceea ce natura poate oferi îndrăgostiților ei.* **4 puncte**
- Precizează raportul sintactic care se stabilește între propozițiile din fraza următoare, indicând și modalitatea de realizare a acestui raport: *Ceahlăul este accesibil în orice perioadă a anului, dar este mereu altul în funcție de anotimp.* **4 puncte**
- Realizează expansiunea termenului subliniat în enunțul: *Pe seama lor localnicii au născocit o sumedenie de legende, unele dintre ele având la bază fapte reale.* **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută pe muntele Ceahlău. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

TEZĂ CU SUBIECT UNIC PENTRU ELEVII CLASEI A XII-A
Anul școlar 2019-2020 – semestrul I
Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: Sensul secvenței este a câștiga un joc, a învinge la un joc etc.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
2. menționarea unuia dintre autorii citați la Fundații (de exemplu: Eugenio d'Ors; Senancour.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
3. precizarea unei trăsături a locurilor evocate de autor (de exemplu: farmecul peisajului; contrastul culorilor etc.) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență semnificativă din text (*Din vârful ei asist la un apus de soare atât de roșu, încât dealurile se fac violete și boii care trec cu pluguri pe clinele lor, parcă efigii* într-un fildes străvechi.* etc.) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
4. explicarea motivului pentru care autorul nu se simte mulțumit la Petriș (de exemplu: zilele se scurg cu aceeași rutină; resimte despărțirea de București și de G.C.; autorul se simte stânjenit de lipsa unei vieți intelectuale etc.) – 4 puncte: explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
5. – prezentarea unui aspect ce redă *supărătoarea dualitate a firii* (de exemplu: dorința de a pleca cu solemnitate și discreția cu care o face; personalitatea care dorește deopotrivă să pozeze și să facă lucruri grave, dar care manifestă bun-simț și apropiere față de ceilalți etc.): prezentare adecvată și nuanțată – 4 puncte; încercare de prezentare – 2 puncte **4 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**
- câte 2 puncte pentru enunțarea oricărui două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument – 3 p./simpla citare a unor secvențe din text – 1 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p. **3 puncte + 1 punct = 4 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **1 punct**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial

- adecvată – 1 p. **2 puncte**
 – respectarea normelor limbii literare (0 – 1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 – respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
 – așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentarea textului dat, evidențind două trăsături ale modernismului

6 puncte

- comentarea adecvată și nuanțată, prin evidențierea oricăror două trăsături ale modernismului – 6 puncte
 comentarea textului, prin numirea oricăror două trăsături ale modernismului – 3 puncte
 simpla precizare a ideii poetice/a mijloacelor artistice sau tendință de generalizare – 1 punct
 – utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0–1 greșeli ortografice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0–1 greșeli de punctuație – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **4 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică

6 puncte

- precizarea perioadei, a curentului cultural/literar, a orientării tematice – 2 puncte
 numirea a două trăsături ale perioadei, ale curentului cultural/literar sau ale orientării tematice precizate: 2 x 1 punct = 2 puncte
 evidențierea celor două trăsături, prin valorificarea textului: 2 x 1 punct = 2 puncte
 – comentarea a două imagini/ ideii poetice relevante pentru tema textului poetic studiat **6 puncte**
 precizarea temei textului poetic studiat – 2 puncte
 comentarea oricăror două imagini/ ideii poetice relevante pentru tema textului – 2 x 1 punct = 2 puncte; tendința de rezumare – 1 punct
 – analiza oricăror două elemente de structură, de compoziție și de limbaj semnificative pentru textul poetic studiat **2 x 3 puncte = 6 puncte**
 analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru textul poetic studiat – 3 puncte; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**
 – logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
 – abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte
 relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte
 schematism – 1 punct
 – utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) **2 puncte**
 – ortografia (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2 puncte**
 – punctuația (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2 puncte**
 – așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.